

1. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Teritoriji zajednica u rimskoj provinciji Dalmaciji					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Antička arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Prof. dr. sc. Željko Miletić			1.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju				
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe		Semestar: II.
<ul style="list-style-type: none"> OPIS KOLEGIJA: Zemljišno-vlasnički odnosi i teritorijalno organiziranje zajednica na istočnoj jadranskoj obali u predrimsko doba. Zadržavanje zatečenog stanja i primjena kviritskog prava nakon dolaska Rimljana. Gromatička podjela prostora, limitacija agera municipija, centurijacija kolonija. Razgraničenja, postavljanje terminacijskih natpisa, izrada formae. Municipalizacija provincije i promjene u zemljišnim odnosima. Unutrašnja podjela gradskih teritorija, <i>pagi</i> i <i>vici</i>. Odnos selo – grad. Instalacije u teritoriju (vojni logori, ceste, mostovi, luke, akvedukti, vile, mlinovi, amfiteatri, svetišta, nekropole) koje snažno mijenjaju zatečeni prapovijesni krajobraz. 					
<ul style="list-style-type: none"> CILJEVI KOLEGIJA: Cilj kolegija je upoznati studente sa složenim rimskim sustavom zemljišnih odnosa i razrađenom kategorizacijom statusa posjeda i teritorija. Upozoriti na snažnu interakcija municipalizacije i romanizacije s uvođenjem rimskih posjedovnih odnosa, stupnjevanjem pravnog statusa i tehnika podjele zemljišta. 					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja			1	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja			15	
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:				2	
NASTAVNE METODE:					
predavanja					terensko istraživanje
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<ul style="list-style-type: none"> LITERATURA: Obvezna: I. BOJANOVSKI, <i>Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji</i>, Sarajevo, 1974. N. CAMBI, 2001 – I porti della Dalmazia, <i>Strutture portuali e rotte marittime nell'Adriatico di età Romana</i>, [=Antichità Altoadriatiche XLVI], Trieste – Roma, 137-160. R. CHEVALIER, <i>Cité et territoire. Solutions aux problemes de l'organisation de l'espace. Problematique 1948-1973, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt</i>, II,1, Berlin – New-York. 					

- B. GABRIČEVIĆ, Dvije ilirske općine s područja Vrlike, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 55, Split, 1953
- B. ILAKOVAC, 1982 - *Rimski akvedukti na području sjeverne Dalmacije*, Zagreb.
- LAFFI, U., 1998 – L'ager compascuus, *Revue des études anciennes*, 100, 533-554.
- LEVEAU, P., 1993, - Territorium urbis. Le territoire de la cité romaine et ses divisions: du vocabulaire aux réalités administratives, *Revue des études anciennes*, 95, 3-4, Bordeaux, 459-471.
- Ž. MILETIĆ, Territorium Asseriae, *Histria Antiqua*, 11, Pula 2003, 409-416.
- J. RICH, A. WALLACE-HADRILL 1991, *City and Country in the Ancient World*, Leicester-Nottingham Studies in Ancient Society, Volume 2, London and New York 1991., 1-305.
- M. SUIĆ, *Antički grad na istočnom Jadranu*, Zagreb, 1976.
- SUIĆ, M., 1955 - Limitacija agera rimskih kolonija na istočnoj jadranskoj obali, *Zbornik Instituta za historijske nauke u Zadru*, 1, 1-36.
- WILKES, J. J., 1976 - The Boundary Stones in Roman Dalmatia, I. The Inscriptions, *Arheološki vestnik*, 25, Ljubljana, 258-271.
- M. ZANINOVIĆ 1967, Neki primjeri smještaja antičkih gospodarskih zgrada u obalno-otočkom području Dalmacije, "ARR", 4-5, 1967., 357-371.
- M. ZANINOVIĆ, Prata legionis u Kosovom polju kraj Knina s osvrtom na teritorij Tilurija, *Opuscula archaeologica*, 10, 1985, 63-79.
- Preporuča se pročitati:**
- I. BOJANOVSKI, *Bosna i Hercegovina u antičko doba*, Sarajevo, 1988.
- J. P. BRADFORD, *Ancient Landscape. Studies in Field Archaeology*, London, 1957.
- Ciudades antiguas del Mediterraneo* (ed. M. Mayer – I. Roda), Barcelona, 1998.
- S. ČAČE, Prilozi proučavanju političkog uređenja naroda sjeverozapadnog Ilirika, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 18(8), Zadar, 1979.
- M. GLAVIČIĆ, Civitas – municipium Lopsica, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 35(22), Zadar, 1997.
- A. G. McKAY 1984, *Römische Häuser, Villen und Paläste*, Luzern 1984., 1-257 (izvorno izdanje *Villas and Pallaces of the Roman World*, London 1975.)
- L. MARGETIĆ, O nekim pitanjima pravnog položaja liburnskih općina u doba Principata, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 38, Zadar, 1996.
- J. MEDINI, Ordines decurionum Liburniae, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 12(5), Zadar, 1974.
- Ž. MILETIĆ, 1993 b – Rimske ceste između Jadera, Burnuma i Salone, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32(19), 117-150.
- L. MUMFORD, *Grad u historiji*, Zagreb, 1968.
- M. SUIĆ, Odnos grad-selo u antici na istočnoj obali, *Jugoslavenski istorijski časopis*, 3-4, 1973.
- A. TREVOR HODGE, *Roman Aqueducts & Water Supply*, London 2005³.
- F. VITTINGHOFF, Zur römischen Municipalrieserung des lateinischen Donau-Balkanraumes. Methodische Bemerkungen, ANRW, II.6, Berlin – New York 1977, 3-51.
- J. J. WILKES, *Dalmatia*, London 1969.
- M. ZANINOVIĆ, Ilirsko pleme Delmati. I. Politička povijest i teritorijalna rasprostranjenost, *Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja*, 4 (2), Sarajevo, 1966.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija

Registracija za ispit

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Rimska cestovna mreža između Arauzone i Tragurija, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 31(18), 1991/92, Zadar, 1993, 63-88.

Rimske ceste između Jadera, Burnuma i Salone, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32(19), 1992/93, Zadar, 1993, 117-150.

Rimske ceste na Hilejskom poluotoku, *Povid*, Šibenik - Primošten, 1997, 170-180.

Territorium Asseriae, *Histria Antiqua*, 11, Pula 2003, 409-416.

O rimskim cestama na aserijatskom području, *Asseria 2*, Zadar 2004, 7-21.

[Nenad Cambi – Miroslav Glavičić – Dražen Maršić – Željko Miletić – Joško Zaninović], *Amfiteatar u Burnumu. Stanje istraživanja 2003. – 2005.*, Drniš – Šibenik – Zadar: Nacionalni park Krka, 2006.

Tragovi rimskih cesta na području župa Konjevrate i Mirlović Zagora, *Konjevrate i Mirlović Zagora – župe šibenske biskupije*, Zagreb 2005, str. 103-110.